

Rozhodnutie

Najvyšší súd Slovenskej republiky ako odvolací disciplinárny súd v senáte zloženom z predsedníčky JUDr. Jany Bajánkovej a sudcov JUDr. Borisa Minksa, JUDr. Eleny Berthotyovej, JUDr. Vojtecha Lefflera a JUDr. Jaroslava Krajča, v disciplinárnej veci proti JUDr. A. C. sudcovi Okresného súdu v K. konajúc o odvolaní sudcu JUDr. A. C., na verejnom zasadnutí dňa 5. novembra 2004 rozhodol

t a k t o :

Podľa § 131 ods. 4 zák. č. 385/2000 o sudcoch a prísediaciach sa rozhodnutie Najvyššieho súdu Slovenskej republiky – disciplinárneho súdu z 3. augusta 2004, sp. zn. 1 Ds 10/04 **z r u š u j e** a vec sa vracia prvostupňovému disciplinárnemu súdu na nové prejednanie a rozhodnutie.

O d ô v o d n e n i e :

Dňa 19. apríla 2004 podal predseda Krajského súdu v N. návrh na začatie disciplinárneho konania podľa § 120 ods. 1, 2 písm. d) Zákona o sudcoch a prísediaciach na tom základe, že sudca A. C. ako sudca Okresného súdu v K. vyhlásil rozsudok vo veci Okresného súdu v K. sp. zn. 7 C 101/00 zo dňa 22. 3. 2002, ktorý však účastníkom konania v zákonom stanovenej lehote nedoručil, pričom lehota na vypracovanie rozsudku mu bola predsedom okresného súdu predĺžená najprv do 25. 4. 2002 a následne do 15. 5. 2002, a rozsudok doručil účastníčke konania J. S. až dňa 21. 1. 2004, a tým porušil základné povinnosti sudcu podľa § 30 ods. 4 zák. č. 385/2000 Z. z. (ďalej len „Zákon o sudcoch a prísediaciach“), pretože v pridelenej veci nekonal plynulo bez zbytočných prieťahov.

Podľa návrhu tým spáchal závažné disciplinárne previnenie podľa § 116 ods. 2 písm. g) Zákona o sudcoch a prísediaciach. Preto predseda Krajského súdu v N. navrhol, aby disciplinárny súd uznal sudcu A. C. vinným zo závažného disciplinárneho previnenia podľa § 116 ods. 2 písm. g) Zákona o sudcoch a prísediaciach a podľa § 117 ods. 5 písm. b) Zákona o sudcoch a prísediaciach a uložil mu disciplinárne opatrenie, a to zníženie funkčného platu o 50 % na obdobie 3 mesiacov.

Sudca A. C. sa k návrhu na začatie disciplinárneho konania dňa 3. júna 2004 písomne vyjadril a uviedol, že sa zakladá na pravde, že rozsudok vo veci sp. zn. 7 C 101/00 Okresného súdu v K. vypracoval po predĺžení lehoty na

vypracovanie rozsudku, spis odovzdal do spisovej kancelárie a tento následne vzal späť s tým, že odôvodnenie rozhodnutia prepracuje. Za tým účelom spis na víkend zobral na chalupu, kde sa spis stratil a našiel až o rok.

Nesúhlasil však s tvrdením, že od prevzatia spisu z kancelárie vo veci vôbec nekonal, nakoľko keď zistil, že spis sa stratil, pristúpil k rekonštrukcii spisového materiálu, a to zadovažovaním opisu návrhu, zápisníc, ďalších listín od právnej zástupkyne účastníka konania advokátky JUDr. B. [REDAKOVANÉ] zadovažovaním znaleckého posudku a podobne.

Taktiež poukázal na to, že krátko po tom, ako našiel pôvodný spis v mesiaci jún 2003, v budove okresného súdu vypukol požiar. Po likvidácii požiaru asi počas jedného týždňa sa sťahovali kancelárie aj so spismi do provizórnych dočasných kancelárií. Viaceré spisy sa poškodili, premočili v dôsledku pretekania vody zo strechy na druhé poschodie budovy súdu. Tento provizórny stav trval do Vianoc 2003 a v decembri zamestnanci súdu spisy presťahovali na pôvodné miesta, do pôvodných kancelárií. Až po presťahovaní kancelárie v januári 2004, opätovne sa našiel spis medzi fasciklami zbierok zákonov.

Vzhľadom na uvedené okolnosti žiadal, aby disciplinárny súd zvážil mieru jeho zavinenia a pre prípad, že jeho konanie posúdi ako disciplinárne previnenie, toto kvalifikoval podľa § 116 ods. 1 písm. a) Zákona o sudcoch a prísediacich a uložil mu podľa § 117 ods. 1 písm. a) Zákona o sudcoch a prísediacich napomenutie.

Vo veci konal Najvyšší súd Slovenskej republiky – prvostupňový disciplinárny senát, ktorý rozhodnutím z 3. augusta 2004, sp. zn. 1 Ds 10/04, uznal sudcu A. [REDAKOVANÉ] C. [REDAKOVANÉ] vinným zo závažného disciplinárneho previnenia podľa § 116 ods. 2 písm. g) Zákona o sudcoch a prísediacich, ktorého sa dopustil tým, že ako sudca Okresného súdu v K. [REDAKOVANÉ] potom, čo ústne vyhlásil rozsudok vo veci Okresného súdu v K. [REDAKOVANÉ] sp. zn. 7 C 101/00 zo dňa 22. marca 2002 účastníkom konania v zákonom stanovenej lehote rozsudok nedoručil, pričom lehota na vypracovanie rozsudku mu bola predsedom okresného súdu predĺžená najprv do 25. apríla 2002 a následne do 15. mája 2002, pričom písomne vyhotovený rozsudok doručil účastníčke konania J. [REDAKOVANÉ] S. [REDAKOVANÉ] až dňa 21. januára 2004, čím porušil základné povinnosti sudcu podľa § 30 ods. 4 Zákona o sudcoch a prísediacich, pretože v pridelenej veci nekonal plynulo bez zbytočných prieťahov a tým spáchal závažné disciplinárne previnenie podľa § 116 ods. 2 písm. g) Zákona o sudcoch a prísediacich, za čo mu uložil podľa § 117 ods. 5 písm. b) Zákona o sudcoch a prísediacich disciplinárne opatrenie, a to zníženie funkčného platu o 50 % na obdobie 3 mesiacov.

Disciplinárny súd tak rozhodol po tom, čo vypočul sudcu, zistil stanovisko predsedu Okresného súdu v K. [REDAKOVANÉ] oboznámil sa s listinami, a to úradným záznamom zo dňa 10. januára 2003, žiadosťami o predĺženie lehoty na vypracovanie rozsudku zo dňa 22. apríla 2002 a 25. apríla 2002. Na základe uvedených dôkazov dospel k záveru, že konanie sudcu napĺňalo znaky disciplinárneho previnenia a toto bolo potrebné posudzovať ako závažné disciplinárne previnenie podľa § 116 ods. 2

písm. g) Zákona o sudcoch a prísediacich, za ktoré mu bolo uložené disciplinárne opatrenie podľa § 117 ods. 5 písm. b) Zákona o sudcoch a prísediacich na dolnej hranici sadzby s prihliadnutím na zlepšujúci sa trend v súvislosti s vyhotovovaním súdnych rozhodnutí.

Proti tomuto rozhodnutiu podal odvolanie sudca A■■■■ C■■■■, ktoré odôvodnil tým, že sa nestotožňuje s tvrdením, že snaha o prepracovanie rozhodnutia a jeho vzatie na chalupu svedčí o nesvedomitom prístupe k prejednávanej veci. Podľa jeho názoru toto konštatovanie nezodpovedá skutočnému stavu vecí, nakoľko spis zobral na chalupu len preto, aby rozhodnutie vyhotovil kvalitnejšie a to aj v čase pracovného voľna, pričom viackrát sa stalo, že spisy študoval po sobotách a nedeliach, buď na pracovisku, alebo ich bral domov. Teda, že samotné tieto skutočnosti ešte nesvedčia o nesvedomitom prístupe k prejednávanej veci.

V ďalšej časti odvolania potvrdil, že nepopiera svoju vinu, túto však vidí jedine v tom, že zavinil stratu spisu. Nie je však pravdivé tvrdenie, že od vyhlásenia rozsudku vo veci nekonal. Tvrdil, že ak by si disciplinárny súd zadovážil spisový materiál okresného súdu sp. zn. 7 C 101/00, bol by zistil, že po zistení straty spisu vykonal niekoľko úkonov za účelom rekonštrukcie spisu. Navyše, že kancelárie aj spisy sa v súvislosti s požiarom sťahovali do rôznych miestností a nebol čas ich ukladať presne podľa spisových značiek.

Na základe uvedeného žiadal, aby jeho zavinenie na strate spisu bolo skúmané zo širšieho hľadiska, pričom jeho konanie nemôže byť kvalifikované podľa ustanovení § 116 ods. 2 písm. a) – f), Zákona o sudcoch a prísediacich, ktoré sú závažné úmyselné konania. Preto žiadal, aby odvolací disciplinárny senát napadnuté rozhodnutie sčasti zrušil a rozhodol sám v zmysle ustanovenia § 131 ods. 4 Zákona o sudcoch a prísediacich tak, že ho uzná vinným zo straty spisu a jeho konanie kvalifikoval podľa § 116 ods. 1 písm. a) Zákona o sudcoch a prísediacich a uložil mu napomenutie podľa § 117 ods. 1 písm. a) Zákona o sudcoch a prísediacich prípadne, aby rozhodnutie zrušil a vec vrátil na nové prejednanie a rozhodnutie za účelom vykonania úplného dokazovania.

Na základe odvolania obvineného sudcu konal podľa § 131 ods. 3 Zákona o sudcoch a prísediacich a rozhodol vo veci odvolací disciplinárny senát, ktorý dospel k týmto záverom:

V danej veci bol obvinený sudca disciplinárne stíhaný za disciplinárne previnenie, ktoré bolo kvalifikované ako závažné disciplinárne previnenie podľa § 116 ods. 2 písm. g) Zákona o sudcoch a prísediacich, ako dôsledok porušenia základných povinností sudcu podľa § 30 ods. 4 Zákona o sudcoch a prísediacich, pretože v pridelenej veci nekonal bez zbytočných prieťahov. Zavinené závažné disciplinárne konanie malo spočívať v tom, že obvinený sudca vyhlásil rozsudok vo veci Okresného súdu v K■■■■ sp. zn. 7 C 101/00 dňa 22. marca 2002, ktorý však účastníkom konania v zákonom stanovenej lehote nedoručil, pričom lehota na vypracovanie rozsudku mu bola predsedom okresného súdu predĺžená najprv do 25. apríla 2002

a následne do 15. mája 2002 a rozsudok doručil účastníčke konania J. S. až dňa 21. januára 2004.

Podľa § 127 ods. 5, veta prvá Zákona o sudcoch a prísediacich, predseda disciplinárneho senátu vypočuje sudcu, proti ktorému sa disciplinárne konanie vedie, a vykoná ďalšie potrebné dôkazy. Disciplinárny súd prvého stupňa sa týmto ustanovením dôsledne neriadil. Disciplinárny súd totiž kvalifikoval, že konanie obvineného sudcu vykazovalo takú intenzitu, že jeho konanie je potrebné považovať za závažné disciplinárne previnenie v zmysle § 116 ods. 2 písm. g) Zákona o sudcoch a prísediacich bez toho, aby vo veci vykonal dôkaz osvedčujúci túto skutočnosť.

Ustanovenia § 116 Zákona o sudcoch a prísediacich rozlišujú disciplinárne previnenie a závažné disciplinárne previnenie. V zmysle ustanovenia § 116 ods. 2 závažným disciplinárnym previnením je:

- a) *vedomé porušenie povinnosti sudcu rozhodovať nestranne a nezaujato,*
- b) *konanie uvedené v odseku 1 okrem konania uvedeného v písmenách c) a d), ak vzhľadom na povahu porušenej povinnosti, spôsob konania, mieru zavinenia, opakovanie alebo iné pritažujúce okolnosti je jeho škodlivosť zvýšená,*
- c) *opakované porušenie povinností pri výkone štátnej správy súdu podľa osobitného predpisu, pokračovanie v porušovaní povinností súdneho funkcionára napriek výzve na jeho odstránenie alebo také porušenie povinností súdneho funkcionára, ktoré vážne ohrozuje dôveryhodnosť a chod súdnictva,*
- d) *opakované nesplnenie povinnosti podať majetkové priznanie podľa § 32 ods. 1 ani v lehote ustanovenej podľa § 33 ods. 1, úmyselné uvedenie neúplných údajov alebo nepravdivých údajov v majetkovom priznaní alebo v čestnom vyhlásení podľa § 32 alebo opakovaná nespôsobilosť sudcu hodnoverným spôsobom preukázať zdroj svojich majetkových prírastkov, ktoré zjavne presahujú súhrn jeho platov a iných vyčíslených príjmov,*
- e) *zavinené konanie sudcu, ktoré má za následok priet'ahy v disciplinárnom konaní,*
- f) *svojoľné rozhodnutie sudcu, ktoré zjavne nemá oporu v právnom poriadku, ak týmto rozhodnutím sudca spôsobí značnú škodu alebo iný obzvlášť závažný následok,*
- g) ***zavinené konanie sudcu, ktoré má za následok priet'ahy v súdnom konaní.***

Z citácie je zrejmé, že za závažné disciplinárne previnenie je možné považovať iba zavinené konanie. Zavinenie je vnútorný, psychický stav disciplinárne obvineného sudcu k skutkovým zložkám daného disciplinárneho previnenia. Právna teória ako aj práve de lege lata rozlišuje zavinenie úmyselné a nedbanlivostné. Zavinenie úmyselné ako aj nedbanlivostné je vybudované na zložke vedomia a na zložke vôle. Zložka vedomia zahŕňa vnímanie človeka, ako odraz predmetov, javov, ktoré vnímal skôr, alebo ku ktorým dospel vlastným úsudkom na základe znalostí a skúseností. Zložka vôľová zahrňuje predovšetkým chcenie alebo uzrozenie (u úmyselného zavinenia), u vedomej nedbanlivosti zavinenia pri spohnutí sa bez primeraných dôvodov, že k porušeniu či ohrozeniu záujmov chránených zákonom nedôjde.

Toho dôsledkom je, že forma zavinenia a jeho kvalifikovanie ako závažné disciplinárne previnenie vo vzťahu k dôsledkom definovaným v ustanovení § 116 ods. 2 písm. g) Zákona o sudcoch a prísediacich „priet’ahy v súdnom konaní“ je vo vzťahu k zavineniu rozhodujúcim kritériom, a to bez zreteľa na to, že gramatický výklad ustanovenia § 116 ods. 2 písm. g) Zákona o sudcoch a prísediacich, by mohol zvädzať k záveru, že pre túto kvalifikáciu je rozhodujúci iba následok – priet’ahy a nie forma subjektívnej zodpovednosti (zavinenia úmyselného – nedbanlivostného). Takýto výklad by pri disciplinárnom previnení znamenal negáciu rozlišovania zavinenia úmyselného a nedbanlivostného (bol by jediným prípadom takéhoto výkladu zákona v celom právnom poriadku). Všeobecné ponímanie naplnenia predpokladov subjektívnej stránky (zavinenia) bez ohľadu na jeho formu by totiž znamenal rovnaký postih chceného protiprávneho konania ako aj nedbanlivostného protiprávneho konania.

V danej veci pri posudzovaní zavinenia disciplinárne stíhaný sudca nepochybné naplnil zložku vedenia. Bolo mu totiž známe, že v posudzovanej veci vyhlásil rozsudok, tento odovzdal do spisovej kancelárie a tento si spätne vyžiadal na opravu jeho odôvodnenia, pričom tak neurobil v lehote, ktorú by nebolo možné označiť ako priet’ahy v súdnom konaní. Zatiaľ sa však nepodarilo preukázať, že bola naplnená aj vôľová zložka zavinenia vo forme úmyselného zavinenia t. j. chcenia (vôle) spôsobiť priet’ahy v konaní, resp. pri vedomej nedbanlivosti spoliehanie bez primeraných dôvodov na to, že k priet’ahom v danej veci nedôjde.

Pre zodpovedné posúdenie naplnenia subjektívnej stránky vrátane formy zavinenia obvineného sudcu bude pritom rozhodujúce zistenie, aké procesné úkony a v akých časových reláciách obvinený sudca vykonal po tom, čo si vyžiadal spis na prepracovanie dôvodov rozhodnutia. Za tým účelom bude potrebné, aby disciplinárny súd prvého stupňa vykonal dokazovanie obsahom spisu Okresného súdu v K [REDAKOVANÉ] sp. zn. 7 C 101/00, vypočul zamestnankyňu súdu, ktorá v čase prevzatia spisu na prepracovanie rozhodnutia a v čase, keď došlo k požiaru mala vedenie daného spisu v referáte, a to na okolnosti, či mala vedomosť o strate spisu (aké opatrenia a kým boli prijaté), ako aj na manipuláciu so spismi v súvislosti s požiarom. Treba tiež náležite preveriť, či sudca stratu spisu ohlásil svojmu nadriadenému. Tiež treba preveriť obranu sudcu, ktorý tvrdí, že vykonával rekonštrukciu spisu. To znamená, že prvostupňový disciplinárny súd je povinný zistiť, kedy sudca nariadil vykonať rekonštrukciu spisu a či ju vykonával v súlade s právnym predpisom (§ 26 vyhlášky č. 66/1992 Zb. o Spravovacom poriadku pre okresné a krajské sudy v znení neskorších zmien). V prípade potreby je možné uvažovať aj o vykonaní dôkazov na zistenie, či a kedy obvinený sudca požiadal JUDr. B [REDAKOVANÉ] o zaslanie rovnopisov písomností a či a kedy požiadal o zaslanie rovnopisu znaleckého posudku.

Objasnenie všetkých okolností je rozhodujúce jednak z hľadiska ustálenia skutkového stavu veci, ale najmä z hľadiska ustálenia viny sudcu, ako aj z hľadiska správnej a zákonnej právnej kvalifikácie jeho konania. Skutkové zistenia a závery prvostupňového disciplinárneho súdu sú nejasné a neúplné, pretože vo výrokovvej časti skutku iba konštatujú lehoty na predĺženie vyhotovenia rozsudku a jeho skutočné

odovzdanie, ale skutok neobsahuje ďalšie veľmi významné údaje, ako napr. kedy malo dôjsť k začatiu rekonštrukcie spisu (ak začala), čo by malo nesporne vplyv na správne a reálne vyjadrenie všetkých časových súvislostí v predmetnom skutku a napokon aj na jeho správne právne posúdenie.

Vzhľadom na vyššie uvedené závery disciplinárny senát podľa § 131 ods. 4 Zákona o sudcoch a prísediacich zrušil rozhodnutie Najvyššieho súdu Slovenskej republiky – disciplinárneho súdu z 3. augusta 2004, sp. zn. 1 Ds 10/04 a vec prvostupňovému disciplinárnemu súdu vrátil na nové prejednanie a rozhodnutie.

P o u č e n i e : Proti tomuto rozhodnutiu opravný prostriedok nie je prípustný.

V Bratislave dňa 5. novembra 2004

JUDr. Jana Bajánková, v. r.
predsedníčka odvolacieho disciplinárneho senátu

Za správnosť vyhotovenia:

